

Hà Nội, ngày 29 tháng 5 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Đối với bản án hành chính sơ thẩm có vi phạm bị sửa án

Qua công tác kiểm sát việc giải quyết vụ án hành chính theo thủ tục phúc thẩm đối với vụ án "*Khiếu kiện hành vi hành chính trong lĩnh vực bồi thường, hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất*", giữa người khởi kiện là ông Trần Văn Ngọc với người bị kiện là Ủy ban nhân dân quận HA, thành phố HP, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy trong quá trình giải quyết vụ án, Tòa án cấp sơ thẩm có sai lầm trong việc áp dụng pháp luật và vi phạm thủ tục tố tụng, cần rút kinh nghiệm như sau:

1. Nội dung và quá trình giải quyết vụ án

Ngày 23/12/2002, UBND quận HA, thành phố HP cấp GCNQSD đất đối với thửa đất số 332, tờ bản đồ số 8 phường Đằng Hải, quận HA diện tích 570m², loại đất chuyên dùng đứng tên cụ Nguyễn Đình Tảo. Diện tích đất trên được xác định là tài sản chung của vợ chồng cụ Tảo, cụ Thọt. Ngày 26/12/2007, cụ Tảo ký "Văn bản thỏa thuận, chia tách, tặng cho quyền sử dụng đất" nội dung tặng cho con nuôi là Vũ Thị Thắm 570m² đất tại thửa số 332, tờ bản đồ số 8 phường Đằng Hải, quận HA, theo giấy CNQSDĐ số V638698 (có chứng thực của UBND phường Đằng Hải nhưng cụ thọt không biết việc tặng cho này và không ký trong văn bản tặng cho bà Thắm). Sau đó, ngày 15/5/2011 cụ Nguyễn Đình Tảo và cụ Vũ Thị Thọt lại ký "Hợp đồng chuyển nhượng quyền sử dụng đất và quyền sở hữu nhà" cho ông Trần Văn Ngọc với giá 750.000.000 đồng. Cụ Tảo, cụ Thọt đã nhận đủ tiền và bàn giao toàn bộ giấy tờ bản gốc cho ông Ngọc quản lý nhưng chưa làm thủ tục sang tên trên GCNQSDĐ. Tháng 2/2015 cụ Tảo chết không để lại di chúc.

Ngày 30/12/2016, thực hiện dự án xây dựng tuyến đường Bắc Sơn – Nam Hải, UBND quận HA đã ban hành quyết định thu hồi đất và quyết định phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ khi thu hồi thửa đất số 332, tờ bản đồ số 8 nêu trên cho bà Vũ Thị Thắm, với tổng số tiền 1.926.873.226 đồng. Tháng 5/2017, sau khi biết được sự việc, ông Trần Văn Ngọc đã có đơn kiến nghị gửi UBND quận HA cho rằng ông Ngọc mới là chủ sử dụng hợp pháp và đề nghị giữ lại số tiền bồi thường, hỗ trợ giải phóng mặt bằng, chờ phán quyết của cơ quan nhà nước có thẩm quyền. Sau khi tiếp nhận đơn của ông Ngọc, UBND quận HA đã mở các cuộc họp để giải quyết đơn, nhưng giữa ông Ngọc, bà Thắm chưa thống nhất, thỏa thuận được với nhau ai là chủ sử dụng đất và được nhận tiền bồi thường. Trong khi các bên vẫn chưa thỏa thuận, thống nhất được với nhau, thửa đất trên vẫn đang mang tên chủ sử dụng là cụ Tảo và là tài sản chung của cụ Tảo và cụ Thọt thì UBND quận HA lại xác định tài sản trên thuộc quyền quản lý, sử dụng của bà Thắm và thực hiện chi trả số tiền 1.926.873.226 đồng

cho bà Thẩm. Do đó, ông Ngọc khởi kiện đề nghị Tòa án tuyên hành vi hành chính của UBND quận HA chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ khi thu hồi đất cho Thẩm khi đang có tranh chấp thửa đất là trái pháp luật.

Tại Bản án hành chính sơ thẩm số 29/2021/HC-ST ngày 28/5/2021 của Tòa án nhân dân thành phố HP, xử bác yêu cầu khởi kiện của ông Trần Văn Ngọc.

Ngày 04/6/2021 ông Trần Văn Ngọc có đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm.

Ngày 25/6/2021, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội ban hành Quyết định kháng nghị phúc thẩm đối với Bản án số 29/2021/HC-ST ngày 28/5/2021 của TAND thành phố HP theo hướng sửa bản án sơ thẩm, chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Ngọc.

Tại Bản án hành chính phúc thẩm số 166/2023/HC-PT ngày 22/03/2023 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội chấp nhận kháng cáo của ông Trần Văn Ngọc và Quyết định kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội: Sửa bản án hành chính sơ thẩm số 29/2021/HC-ST ngày 28/5/2021 của Tòa án nhân dân thành phố HP:

- Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Trần Văn Ngọc về việc: Yêu cầu tuyên bố hành vi hành chính của UBND quận HA thực hiện chi trả tiền bồi thường hỗ trợ GPMB khi thu hồi thửa đất số 332 diện tích 570m² tại phường ĐH khi đang có tranh chấp là không đúng quy định của pháp luật.

- Buộc UBND quận HA phải thực hiện nhiệm vụ công vụ trong việc chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ GPMB khi thu hồi thửa đất số 332, tờ bản đồ số 8, diện tích 570m², tại phường Đằng Hải, quận HA theo đúng quy định của pháp luật.

2. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

Thứ nhất, vi phạm trong việc chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ khi thu hồi đất.

Căn cứ tài liệu chứng cứ trong hồ sơ vụ án thì thửa đất số 332, diện tích 570m² tại phường Đằng Hải vẫn đang trong quá trình giải quyết tranh chấp, các bên vẫn chưa thỏa thuận thống nhất được với nhau và thửa đất trên vẫn đang mang tên chủ sử dụng là cụ Nguyễn Đình Tảo và là tài sản chung của vợ, chồng cụ Tảo (chưa sang tên cho ông Trần Văn Ngọc hay bà Vũ Thị Thẩm). Tranh chấp này vẫn chưa được cơ quan có thẩm quyền giải quyết xong, nhưng UBND quận HA lại xác định tài sản trên thuộc quyền quản lý, sử dụng của bà Thẩm và thực hiện chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ cho bà Thẩm là vi phạm quy định tại khoản 3 Điều 30 Nghị định số 47/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính phủ quy định về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi nhà nước thu hồi đất.

Khoản 3 Điều 30 Nghị định số 47/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính phủ quy định:

"3. Trường hợp diện tích đất thu hồi đang có tranh chấp về quyền sử dụng đất mà chưa giải quyết xong thì tiền bồi thường, hỗ trợ đối với phần diện tích đất đang tranh chấp đó được chuyển vào Kho bạc Nhà nước chờ sau khi cơ quan nhà nước có thẩm quyền giải quyết xong thì trả cho người có quyền sử dụng đất"

Thứ hai, vi phạm về thẩm quyền giải quyết tranh chấp quyền sử dụng đất.

Thửa đất trên đã được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất. Do vậy, theo quy định tại khoản 1, Điều 203 Luật đất đai năm 2013 đối với những tranh chấp đã được hòa giải tại cơ sở, đương sự có Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất thì thẩm quyền giải quyết tranh chấp thuộc Tòa án nhân dân. Tuy nhiên, trong quá trình giải quyết đơn đề nghị của ông Trần Văn Ngọc mặc dù ông Ngọc và bà Thắm không thỏa thuận được với nhau nhưng UBND quận HA lại xác định bà Vũ Thị Thắm là chủ sử dụng đất hợp pháp thửa đất và tiến hành bồi thường chi trả tiền cho bà Vũ Thị Thắm là vượt quá thẩm quyền giải quyết tranh chấp về đất đai theo quy định tại Điều 203 Luật đất đai năm 2013.

Thứ ba, xác định thiếu người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan.

Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với thửa đất số 332 diện tích 570m² tại phường Đằng Hải vẫn đứng tên cụ Nguyễn Đình Tảo, chưa được làm thủ tục sang tên cho ông Trần Văn Ngọc hay bà Vũ Thị Thắm. Tuy nhiên, quá trình giải quyết vụ án, Tòa án cấp sơ thẩm không đưa cụ Vũ Thị Thợt (vợ cụ Nguyễn Đình Tảo) vào tham gia tố tụng với tư cách là người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan là thiết sót.

Do có những vi phạm nghiêm trọng trong quá trình giải quyết vụ án như trên nên Bản án hành chính phúc thẩm số 166/2023/HC-PT ngày 22/03/2023 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã chấp nhận kháng cáo của ông Trần Văn Ngọc và kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội, sửa Bản án hành chính sơ thẩm.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố trong khu vực nghiên cứu, rút kinh nghiệm, nâng cao chất lượng công tác kiểm sát việc giải quyết các vụ án hành chính./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng PVTVKSTC (để b/c);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (để b/c);
- Đ/c Phó VTrVC1 phụ trách Viện 3;
- Vụ 10 VKSNDTC (để b/c);
- VC2, VC3;
- VKSND 28 tỉnh, thành phố phía Bắc;
- Các Viện nghiệp vụ VC1;
- Lưu: VP, V3.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Vũ Quang Huy